

Bruselj, 24. november 2022
(OR. en)

15176/22

**Medinstitucionalna zadeva:
2022/0367(NLE)**

**ENER 626
CLIMA 626
CONSOM 307
TRANS 736
AGRI 670
IND 503
ENV 1198
COMPET 945
FORETS 128**

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	14964/22
Št. dok. Kom.:	14349/22
Zadeva:	Predlog uredbe Sveta o okviru za pospešitev uvajanja energije iz obnovljivih virov – dogovor o vsebini besedila

V prilogi vam pošiljamo besedilo predloga uredbe Sveta o okviru za pospešitev uvajanja energije iz obnovljivih virov, potem ko je bil na izredni seji Sveta za energijo 24. novembra 2022 dosežen dogovor o vsebini tega besedila.

Priloženo besedilo bo pregledala pravnolingvistična služba.

2022/0367 (NLE)

Predlog

UREDBA SVETA

o okviru za pospešitev uvajanja energije iz obnovljivih virov

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije, zlasti člena 122(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Vojaška agresija Ruske federacije proti Ukrajini in rekordno zmanjšanje dobave zemeljskega plina iz Ruske federacije državam članicam ogrožata zanesljivost oskrbe Unije in njenih držav članic. Hkrati sta izsiljevanje z oskrbo s plinom in manipulacija trgov s strani Ruske federacije z namernimi motnjami pretoka plina povzročila strmo zviševanje cen energije v Uniji, kar škodi gospodarstvu v Uniji in resno ogroža zanesljivost oskrbe. Hitro uvajanje obnovljivih virov energije lahko pomaga ublažiti učinke sedanje energetske krize, saj pomeni obrambo proti ruskim ukrepom. Energija iz obnovljivih virov lahko znatno prispeva k boju proti ruskemu izsiljevanju z energijo, saj krepi zanesljivost oskrbe Unije, zmanjšuje nestanovitnost trga in znižuje cene energije.

- (3) V zadnjih mesecih so dejanja Rusije še poslabšale razmere na trgu, še zlasti, ko se je povečala nevarnost popolne ustavitve dobave ruskega plina v Unijo v bližnji prihodnosti, to pa je vplivalo na zanesljivost oskrbe Unije. Zaradi tega se je močno povečala nestanovitnost cen energije v Uniji, poleti pa so bile cene plina in električne energije rekordno visoke. To je povzročilo rast maloprodajnih cen električne energije, ki se bodo sčasoma odražale v večini pogodb z odjemalci ter tako vse bolj obremenjevale gospodinjstva in podjetja. Poslabšanje razmer na trgih z energijo je znatno prispevalo k splošni inflaciji v euroobmočju in upočasnitvi gospodarske rasti po vsej Uniji. Kot je Komisija navedla v zadnjem predlogu o izrednih ukrepih, se bo to tveganje nadaljevalo ne glede na morebitno začasno znižanje veleprodajnih cen in bo naslednje leto še večje¹. Evropska energetska podjetja bi lahko prihodnje leto imela hude težave pri polnjenju skladišč plina, saj je glede na trenutne politične razmere zelo verjetno, da bo iz Rusije v Unijo prispelo manj ali celo nič plina iz plinovodov. Poleg tega je cilj za leto 2023, določen v uredbi o skladiščenju plina (Uredba (EU) 2022/1032), napolniti 90 % zmogljivosti Unije za skladiščenje plina v primerjavi z 80 % za to zimo. Tudi nepredvidljivi dogodki, kot je sabotaza plinovodov, in druga tveganja motenj v zanesljivosti oskrbe bi lahko povzročili še več napetosti na trgih s plinom. Poleg tega so novejša politika v drugih svetovnih regijah, katerih cilj je zagotoviti podporo celotnim vrednostnim verigam tehnologije za energijo iz obnovljivih virov in pospešiti njihovo širitev, oslabile možnosti za konkurenčnost evropskih industrijskih panog tehnologije za energijo iz obnovljivih virov.
- (4) Glede na navedeno in da bi Unija odpravila izpostavljenost evropskih odjemalcev in podjetij visokim in nestanovitnim cenam, ki povzročajo gospodarsko in socialno stisko, olajšala potrebno zmanjšanje odjema energije, tako da bi oskrbo z zemeljskim plinom nadomestila z energijo iz obnovljivih virov, ter dosegla zanesljivejšo oskrbo, mora nemudoma sprejeti nadaljnje in začasne ukrepe za pospešitev uvajanja obnovljivih virov energije, zlasti s ciljno usmerjenimi ukrepi, s katerimi je mogoče kratkoročno pospešiti uvajanje obnovljivih virov energije v Uniji.

¹ COM(2022) 553 final.

- (5) Nujni ukrepi so izbrani zaradi svoje narave in možnosti, da kratkoročno prispevajo k rešitvam izrednih energetskega razmer. Natančneje, države članice lahko hitro izvedejo več ukrepov za racionalizacijo postopka izdaje dovoljenj, ki se uporablja za projekte na področju energije iz obnovljivih virov, ne da bi za to potrebovale obremenjujoče spremembe svojih nacionalnih postopkov in pravnih sistemov, s tem pa bi lahko kratkoročno pospešile uvajanje obnovljivih virov energije. Nekateri od teh ukrepov so splošni, na primer uvedba izpodbojne domneve, da so projekti na področju energije iz obnovljivih virov v prevladujočem javnem interesu za namene zadevne okoljske zakonodaje, ali uvedba pojasnil glede področja uporabe nekaterih okoljskih direktiv ter poenostavitev okvira za izdajo dovoljenj za nadomestitev stare zmogljivosti z novo v obratih za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov s posebnim poudarkom na učinkih, ki izhajajo iz sprememb ali razširitev v primerjavi s prvotnim projektom. Drugi ukrepi so usmerjeni v konkretne tehnologije, npr. bistveno krajše in hitrejše izdajanje dovoljenj za solarno opremo na obstoječih zgradbah. Primerno je, da se ti izredni ukrepi začnejo izvajati čim prej in da se po potrebi prilagodijo za ustrezno reševanje trenutnih izzivov.

- (6) Uvesti je treba dodatne nujne in ciljno usmerjene ukrepe, namenjene konkretnim tehnologijam in vrstam projektov, ki imajo največ možnosti za hitro uvedbo in takojšen učinek na cilja zmanjšanja nestanovitnosti cen in zmanjšanja povpraševanja po zemeljskem plinu, ne da bi pri tem omejili skupno povpraševanje po energiji. Poleg pospešitve postopkov izdaje dovoljenj za opremo za sončno energijo na umetnih zgradbah je primerno spodbuditi in pospešiti nameščanje solarnih naprav manjšega obsega, tudi za samooskrbovalce z energijo iz obnovljivih virov in kolektivne samooskrbovalce, kot so lokalne energetske skupnosti, saj so to najcenejše in najdostopnejše možnosti za hitro uvajanje novih naprav za obnovljive vire energije z najmanjšimi okoljskimi ali siceršnjim vplivi. Poleg tega ti projekti neposredno podpirajo gospodinjstva in podjetja, ki se soočajo z visokimi cenami energije, ter ščitijo potrošnike pred nestanovitnostjo cen. Nadomestitev stare zmogljivosti z novo v elektrarnah, ki izkoriščajo obnovljive vire energije, je možnost za hitro povečanje proizvodnje energije iz obnovljivih virov z najmanjšim vplivom na omrežno infrastrukturo in okolje, tudi pri tehnologijah za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, kot je vetrna, pri kateri so postopki izdaje dovoljenj običajno daljši. Toplotne črpalke so neposredna alternativa za kotle na zemeljski plin, ki izkoriščajo energijo iz obnovljivih virov in lahko znatno zmanjšajo povpraševanje po zemeljskem plinu v sezoni ogrevanja.
- (6a) Ta uredba bi se morala uporabljati za postopke izdaje dovoljenj, ki se začnejo v času njene uporabe. Glede na cilj te uredbe ter izredne razmere in izjemne okoliščine njenega sprejetja, zlasti glede na dejstvo, da kratkoročna pospešitev uvajanja obnovljivih virov energije v Uniji upravičuje uporabo določb te uredbe za nedokončane postopke izdaje dovoljenj, bi bilo treba državam članicam dovoliti, da to uredbo ali nekatere njene določbe uporabljajo za postopke izdaje dovoljenj v teku, za katere zadevni organ še ni sprejel končne odločitve, pod pogojem, da se pri uporabi teh pravil ustrezno upoštevajo predhodno obstoječe pravice tretjih oseb in njihova legitimna pričakovanja. Države članice bi morale zato pri odločanju o tem, ali se bodo za postopke izdaje dovoljenj v teku uporabljale nekatere ali vse določbe te uredbe, zagotoviti, da je uporaba te uredbe za nedokončane postopke izdaje dovoljenj sorazmerna ter ustrezno ščiti pravice in legitimna pričakovanja vseh zainteresiranih strani.

- (7) Eden od začasnih ukrepov je uvedba izpodbojne domneve, da so projekti na področju energije iz obnovljivih virov v prevladujočem javnem interesu ter služijo javnemu zdravju in varnosti za namene ustrezne okoljske zakonodaje Unije, razen če obstajajo jasni dokazi, da imajo ti projekti velike škodljive vplive na okolje, ki jih ni mogoče ublažiti ali izravnati. Obrati za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, vključno s toplotnimi črpalkami ali vetrno energijo, so ključnega pomena za boj proti podnebnim spremembam in onesnaževanju, znižanje cen energije, zmanjšanje odvisnosti Unije od fosilnih goriv in zagotovitev zanesljivosti oskrbe Unije. Domneva, da so obrati za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, vključno s toplotnimi črpalkami, v prevladujočem javnem interesu ter služijo javnemu zdravju in varnosti, bi omogočila, da bi se pri takih projektih po potrebi opravila poenostavljena presoja za posebna odstopanja, predvidena v ustrezni okoljski zakonodaji Unije, s takojšnjim učinkom. Države članice bi glede na svoje nacionalne posebnosti morale imeti možnost, da omejijo uporabo te domneve na nekatere dele svojih ozemelj ali na nekatere tehnologije ali projekte. Države članice lahko razmislijo o uporabi te domneve v svoji ustrezni nacionalni krajinski zakonodaji.
- (8) To kaže na pomembno vlogo, ki jo lahko ima energija iz obnovljivih virov pri razogljichenju energetskega sistema Unije, pri zagotavljanju takojšnjih rešitev za nadomestitev energije iz fosilnih goriv in pri reševanju težavnih razmer na trgu.
- (9) Da bi odpravili ozka grla v postopku izdaje dovoljenj in pri delovanju obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, bi bilo treba v postopku načrtovanja in izdaje dovoljenj pri tehtanju pravnih interesov v posameznem primeru vsaj pri projektih, ki so priznani kot projekti javnega interesa, dati prednost gradnji in obratovanju obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ter razvoju z njimi povezane omrežne infrastrukture. V zvezi z varstvom vrst bi se moral prejšnji stavek uporabljati le, če in v kolikor se izvajajo ustrezni ukrepi za ohranjanje vrst, ki prispevajo k ohranjanju ali obnovitvi ugodnega stanja ohranjenosti populacij vrst, in če so za to na voljo zadostna finančna sredstva in območja.

- (10) Sončna energija je ključni vir energije iz obnovljivih virov, s katero bi odpravili odvisnost Unije od ruskih fosilnih goriv in dosegli prehod na podnebno nevtrarno gospodarstvo. Solarno fotovoltaiiko, ki je eden najcenejših razpoložljivih virov električne energije, in tehnologije sončne toplote, ki omogočajo ogrevanje iz obnovljivih virov z nizkimi stroški na enoto toplote, je mogoče hitro uvesti ter neposredno koristi državljanom in podjetjem. Glede na to bo v skladu s strategijo EU za sončno energijo² podprt razvoj odporne industrijske vrednostne verige sončne energije v Uniji, tudi prek zaveznitva za fotovoltaično industrijo, ki bo ustanovljeno konec leta 2022. Pospešitev in izboljšanje izdajanja dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov bosta pripomogla k širitvi zmogljivosti Unije za proizvodnjo tehnologije za čisto energijo. V trenutnih razmerah in zlasti ob zelo nestanovitnih cenah energije je potrebno takojšnje ukrepanje, da bi zagotovili občutno hitrejšo postopke izdaje dovoljenj in tako občutno pospešili namestitev solarne opreme na umetnih zgradbah, ki je na splošno manj kompleksna od naprav na tleh in lahko hitro prispeva k blažitvi učinkov trenutne energetske krize, če se pri tem ohranijo stabilnost, zanesljivost in varnost omrežja. Zato bi morali za te naprave veljati krajši postopki izdaje dovoljenj kot pri drugih projektih na področju energije iz obnovljivih virov.
- (11) S tem predlogom se zato uvaja rok največ treh mesecev za postopek izdaje dovoljenj za namestitev opreme za sončno energijo in z njo povezanih objektov za skladiščenje energije na isti lokaciji ter priklop na omrežje v obstoječih ali prihodnjih umetnih zgradbah, ki so bile zgrajene za namene, ki ni proizvodnja sončne energije. Za te naprave se uvaja tudi posebno odstopanje od potrebe po izvajanju okoljske presoje v skladu z Direktivo 2011/92/EU, saj verjetno ne bodo vzbudile pomislekov glede konkurenčne rabe prostora ali vpliva na okolje. Za odjemalce energije so naložbe v majhne decentralizirane naprave za sončno energijo, da bi postali samooskrbovalci z energijo iz obnovljivih virov, eno od najučinkovitejših načinov, kako znižati svoje račune za energijo in izpostavljenost nestanovitnosti cen. Državam članicam bi bilo treba omogočiti, da iz tega krajšega roka in tega odstopanja iz določenih utemeljenih razlogov izključijo nekatera območja ali strukture.

² COM/2022/221 final.

- (12a) K zmanjšanju skupnega povpraševanja po zemeljskem plinu, povečanju odpornosti sistema in doseganju ciljev Unije glede energije iz obnovljivih virov prispevajo tudi naprave za lastno porabo, vključno s kolektivnimi samooskrbovalci, kot so lokalne energetske skupnosti. Namestitev opreme za sončno energijo z zmogljivostjo pod 50 kW, vključno z napravami samooskrbovalcev z energijo iz obnovljivih virov, verjetno ne bo imela večjih škodljivih vplivov na okolje ali omrežje in ne vzbuja pomislekov glede varnosti. Poleg tega za male naprave na splošno ni potrebna širitev zmogljivosti na priključni točki omrežja. Glede na takojšnje pozitivne učinke te vrste naprav za potrošnike in omejene vplive na okolje, ki jih lahko povzročijo, je primerno še bolj racionalizirati postopek izdaje dovoljenj, ki se zanje uporablja, pod pogojem, da ne presežejo zmogljivosti priključitve na distribucijsko omrežje, in sicer z uvedbo pojma pritrdilnega molka upravnega organa v zadevnih postopkih izdaje dovoljenj, s katerim bi spodbudili in pospešili postavitve teh naprav ter izkoristili njihove prednosti v čim krajšem času. Države članice bi morale imeti možnost, da zaradi svojih notranjih omejitev uporabijo prag, nižji od 50 kW, ki pa mora biti nad 10,8 kW. Zadevni subjekti lahko v enem mesecu, kolikor traja postopek izdaje dovoljenj, na podlagi ustreznega utemeljenega odgovora zavrnejo prejete vloge za take naprave iz razlogov, povezanih z varnostjo, stabilnostjo in zanesljivostjo omrežja.
- (12) Nadomestitev stare zmogljivosti z novo zmogljivostjo obstoječih obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov daje veliko možnosti za hitro povečanje proizvodnje energije iz obnovljivih virov, kar bi omogočilo zmanjšanje porabe plina. Nadomestitev stare zmogljivosti z novo omogoča nadaljnjo uporabo lokacij z znatnimi možnostmi za energijo iz obnovljivih virov, kar zmanjšuje potrebo po določitvi novih lokacij za projekte na področju energije iz obnovljivih virov. Nadomestitev stare zmogljivosti vetrne elektrarne z učinkovitejšimi turbinami omogoča ohranitev obstoječe zmogljivosti, vendar z manj, večjimi in učinkovitejšimi turbinami, ali povečanje zmogljivosti. Prednosti nadomestitve stare zmogljivosti z novo so tudi že obstoječ priključek na omrežje, verjetno večja sprejemljivost s strani javnosti in poznavanje vplivov na okolje.

- (13) Ocenjuje se, da se bo v obdobju 2021–2025 iztekla običajna obratovalna doba 20 let pri vetrnih elektrarnah na kopnem z zmogljivostjo 38 GW. Razgradnja teh zmogljivosti namesto nadomestitve stare zmogljivosti z novo bi povzročila znatno zmanjšanje trenutno nameščenih zmogljivosti energije iz obnovljivih virov, kar bi dodatno otežilo razmere na energetske trgu. Takojšnja poenostavitev in pospešeno izdajanje dovoljenj za nadomestitev stare zmogljivosti z novo sta bistvenega pomena za ohranjanje in povečanje zmogljivosti za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov v Uniji. V ta namen se s predlagano uredbo uvajajo dodatni ukrepi.
- (14) Zato je primerno uvesti ukrepe za nadaljnjo racionalizacijo postopka izdaje dovoljenj za nadomestitev stare zmogljivosti z novo pri projektih na področju energije iz obnovljivih virov. Zlasti bi moral rok največ šestih mesecev, ki velja za postopek izdaje dovoljenj za nadomestitev stare zmogljivosti z novo pri projektih na področju energije iz obnovljivih virov, vključevati vse zadevne okoljske presoje. Poleg tega bi bilo treba, kadar je za nadomestitev stare zmogljivosti z novo v obratu za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ali z njim povezani omrežni infrastrukturi, ki je potrebna za vključitev energije iz obnovljivih virov v elektroenergetski sistem, potreben pregled ali okoljska presoja, ta pregled ali okoljsko presojo omejiti na oceno morebitnih pomembnih vplivov, ki izhajajo iz spremembe ali razširitve v primerjavi s prvotnim projektom.
- (15) Da bi spodbudili in pospešili nadomestitev stare zmogljivosti z novo v obstoječih obratih za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, bi bilo treba v primerih, kadar nadomestitev stare zmogljivosti z novo povzroči le omejeno povečanje skupne zmogljivosti v primerjavi s prvotnim projektom, takoj uvesti poenostavljen postopek za priključitev na omrežje.
- (16) Pri nadomestitvi stare zmogljivosti z novo v solarni napravi se lahko povečata učinkovitost in zmogljivost brez povečanja zasedenega prostora. Če se uporabljeni prostor med postopkom ne poveča in se prvotno zahtevani ukrepi za ublažitev vplivov na okolje upoštevajo še naprej, naprava z novo zmogljivostjo nima drugačnega vpliva na okolje kot prvotna naprava.

- (17) Toplotne črpalke so ključna tehnologija za energijo iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje, ki je pridobljena iz energije okolice, tudi iz čistilnih naprav za odpadne vode, in geotermalne energije. Omogočajo tudi uporabo odvečne toplote in odvečnega hladu. Hitra uvedba toplotnih črpalk, ki uporabljajo premalo izkoriščene obnovljive vire energije, kot so energija okolice, geotermalna energija in odvečna toplota iz industrijskega in terciarnega sektorja, vključno s podatkovnimi centri, omogoča zamenjavo zemeljskega plina in drugih kotlov na fosilna goriva z rešitvijo za ogrevanje iz obnovljivih virov, hkrati pa povečuje energijsko učinkovitost. To bo pospešilo zmanjšanje uporabe plina za ogrevanje, tako v stavbah kot v industriji. Da bi pospešili namestitev in uporabo toplotnih črpalk, je primerno uvesti skrajšane postopke izdaje dovoljenj posebej za take naprave, vključno s poenostavljenim postopkom za priključitev manjših toplotnih črpalk na električno omrežje, kadar ni varnostnih pomislekov, niso potrebna dodatna dela za priključitev na omrežje in sestavni deli sistema niso tehnično nezdržljivi, razen če v skladu z nacionalno zakonodajo tak postopek ni potreben. Ker je namestitev toplotnih črpalk hitrejša in enostavnejša, bo povečanje uporabe obnovljivih virov energije v sektorju ogrevanja, ki predstavlja skoraj polovico porabe energije v Uniji, prispevalo k zanesljivosti oskrbe in pripomoglo k reševanju težavnejših razmer na trgu.
- (17a) Pri določanju rokov za namestitev opreme za sončno energijo, nadomestitev stare zmogljivosti z novo v elektrarnah, ki izkoriščajo obnovljive vire energije, in uvedbo toplotnih črpalk se čas, v katerem se elektrarne, njihovi priključki na omrežje in s tem povezana potrebna omrežna infrastruktura gradijo ali nadomeščajo z novo zmogljivostjo, ne bi smel upoštevati v teh rokih, razen če sovpada z upravno stopnjo postopka izdaje dovoljenj. Poleg tega se v teh rokih ne bi smelo upoštevati tudi obdobje za upravne stopnje, potrebne za velike nadgradnje omrežja zaradi zagotavljanja stabilnosti, zanesljivosti in varnosti omrežja.
- (17b) Da bi dodatno olajšali uvajanje energije iz obnovljivih virov, bi bilo treba državam članicam omogočiti, da ohranijo možnost dodatnega skrajšanja rokov za postopek izdaje dovoljenj.

- (18) Določbe Konvencije Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo (UN/ECE) o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah (v nadaljnjem besedilu: Aarhuška konvencija) glede dostopa do informacij, udeležbe javnosti pri odločanju in dostopa do pravnega varstva v okoljskih zadevah, zlasti pa obveznosti držav članic v zvezi z udeležbo javnosti in dostopom do pravnega varstva, se uporabljajo še naprej.
- (19) Načelo energetske solidarnosti je splošno načelo prava Unije³ in se uporablja za vse države članice. Pri izvajanju načela energetske solidarnosti predlagani ukrepi omogočajo čezmejno porazdelitev učinkov hitrejšega uvajanja projektov na področju energije iz obnovljivih virov. Namenjeni so napravam za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov v vseh državah članicah in zajemajo širok nabor projektov, tudi na obstoječih zgradbah, nove namestitve opreme za sončno energijo pri samooskrbovalcih z energijo iz obnovljivih virov in nadomestitve zmogljivosti v obstoječih napravah z novimi. Glede na stopnjo povezanosti energetskih trgov Unije bi morale kakršno koli povečanje uporabe energije iz obnovljivih virov v državi članici koristiti tudi drugim državam članicam v smislu zanesljivosti oskrbe in nižjih cen. Prispevati bi morale k pretoku električne energije iz obnovljivih virov čez meje na območja, kjer je to najbolj potrebno, in zagotoviti, da se bo poceni proizvedena električna energija izvažala v države članice, v katerih je proizvodnja električne energije dražja. Poleg tega bodo novo nameščene zmogljivosti za energijo iz obnovljivih virov v državah članicah vplivale na splošno zmanjšanje povpraševanja po plinu povsod v Uniji.
- (20) Člen 122(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije Svetu omogoča, da na predlog Komisije in v duhu solidarnosti med državami članicami odloči o ukrepih, ki ustrezajo gospodarskim razmeram, zlasti ob hudih težavah pri oskrbi z nekaterimi proizvodi, zlasti na področju energetike. Glede na nedavne dogodke in zadnja dejanja Rusije obstaja veliko tveganje popolne ustavitve dobave ruskega plina, kar skupaj z negotovimi obeti glede alternativ prinaša znatno grožnjo za moteno oskrbo z energijo, nadaljnjo rast cen energije in posledični pritisk na gospodarstvo Unije. Zato so potrebni dodatni nujni ukrepi.

³ Sodba Sodišča z dne 15. julija 2021, Nemčija/Poljska, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598.

- (21) Glede na obseg energetske krize, njene socialne, gospodarske in finančne posledice ter potrebo po čimprejšnjem ukrepanju bi morala ta uredba nujno začeti veljati dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije. Obdobje njene veljavnosti je časovno omejeno na 18 mesecev, v njej pa je določba o pregledu, da bi Komisija po potrebi lahko predlagala podaljšanje njene veljavnosti.
- (22) Ker ciljev te uredbe ne morejo zadovoljivo doseči države članice, temveč se lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1a

Predmet urejanja in področje uporabe

Ta uredba določa začasna izredna pravila za pospešitev postopka izdaje dovoljenj, ki se uporablja za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, s posebnim poudarkom na specifičnih tehnologijah za energijo iz obnovljivih virov ali vrstah projektov, ki lahko kratkoročno pospešijo uvajanje obnovljivih virov energije v Uniji.

Uporablja se za vse postopke izdaje dovoljenj, ki se začnejo v času njene uporabe, in ne posega v nacionalne določbe, ki določajo krajše roke od tistih iz členov 3, 4 in 5.

Države članice lahko to uredbo uporabljajo tudi za postopke izdaje dovoljenj v teku, v zvezi s katerimi končna odločitev ni bila sprejeta pred [datum začetka uporabe te uredbe], če se s tem skrajša postopek izdaje dovoljenj in se ohranijo predhodno obstoječe pravne pravice tretjih oseb.

Člen 1

Oprelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo opredelitve pojmov iz člena 2 Direktive 2018/2001/ES. Poleg tega se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „postopek izdaje dovoljenj pomeni postopek:
 - (a) ki zajema vsa ustrezna upravna dovoljenja za izgradnjo obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, vključno s toplotnimi črpalkami, objektov za skladiščenje energije na isti lokaciji in sredstev, potrebnih za njihovo priključitev na omrežje, nadomestitev stare zmogljivosti z novo zmogljivostjo v njih in njihovo obratovanje, vključno z dovoljenji za priključitev na omrežje in okoljskimi presojami, kjer so potrebne, in
 - (b) ki zajema vse upravne stopnje od takrat, ko zadevni organ potrdi prejem popolne vloge, do takrat, ko zadevni organ izda uradno obvestilo o končni odločitvi o izidu postopka;
- (2) „oprema za sončno energijo“ pomeni opremo, ki pretvarja energijo sonca v toplotno ali električno energijo, zlasti solarno toplotno in solarno fotovoltaično opremo.

Člen 2

Prevladujoči javni interes

- (1) Za načrtovanje, izgradnjo in delovanje obratov in naprav za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, njihovo priključitev na omrežje, z njimi povezano omrežje ter sredstva za skladiščenje se pri tehtanju pravnih interesov v posameznih primerih za namene člena 6(4) in člena 16(1)(c) Direktive 92/43/EGS, člena 4(7) Direktive 2000/60/ES in člena 9(1)(a) Direktive 2009/147/ES domneva, da so v prevladujočem javnem interesu ter služijo javnemu zdravju in varnosti. Države članice lahko omejijo uporabo teh določb na nekatere dele svojega ozemlja ter na nekatere vrste tehnologij ali na projekte z določenimi tehničnimi značilnostmi v skladu s prednostnimi nalogami iz celovitih nacionalnih energetske in podnebne načrtov.
- (2a) Države članice vsaj pri projektih, ki so priznani kot projekti v prevladujočem javnem interesu, zagotovijo, da se v postopku načrtovanja in izdaje dovoljenj pri tehtanju pravnih interesov v posameznem primeru da prednost gradnji in obratovanju obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ter razvoju pripadajoče omrežne infrastrukture. V zvezi z varstvom vrst se prejšnji stavek uporablja le, če in v kolikor se izvajajo ustrezni ukrepi za ohranjanje vrst, ki prispevajo k ohranjanju ali obnovitvi ugodnega stanja ohranjenosti populacij vrst, in če so za to na voljo zadostna finančna sredstva in območja.

Člen 3

Pospešitev postopka izdaje dovoljenj za namestitev opreme za proizvodnjo sončne energije

- (1) Postopek izdaje dovoljenj za namestitev opreme za sončno energijo in objektov za skladiščenje energije na isti lokaciji, vključno s solarnimi napravami, integriranimi v stavbe, in opremo za sončno energijo, nameščeno na strehe, v obstoječih ali prihodnjih umetnih zgradbah, z izjemo površin umetnih vodnih teles, traja največ tri mesece, pod pogojem, da glavni namen takih zgradb ni proizvodnja sončne energije. Z odstopanjem od člena 4(2) Direktive 2011/92/EU in Priloge II k navedeni direktivi, točki 3(a) in (b), bodisi samostojno bodisi v povezavi s Prilogo II k navedeni direktivi, točka 13(a), so take naprave za solarno opremo izvzete iz morebitne zahteve, da se ugotovi, ali je za projekt potrebna presoja vplivov na okolje, ali iz zahteve za izvedbo namenske presoje vplivov na okolje.
- (1a) Države članice lahko nekatera območja ali strukture izključijo iz določb odstavka 1 zaradi varstva kulturne ali zgodovinske dediščine ali iz razlogov, povezanih z nacionalnimi obrambnimi interesi ali varnostnimi razlogi.
- (2) Za postopek izdaje dovoljenj v zvezi z namestitvijo opreme za sončno energijo, tudi za samooskrbovalce z energijo iz obnovljivih virov z zmogljivostjo 50 kW ali manj, se šteje, da je dovoljenje podano, če ustrezni organi ali subjekti ne odgovorijo v enem mesecu po vložitvi vloge, pod pogojem, da zmogljivost opreme za sončno energijo ne presega obstoječe zmogljivosti priključka na distribucijsko omrežje.

- (2a) Kadar uporaba praga iz odstavka 2 povzroči znatno upravno breme ali omejitve za delovanje električnega omrežja, lahko države članice uporabijo nižji prag, ki pa mora biti nad 10,8 kW.
- (3) Vse odločitve, ki izhajajo iz zgoraj navedenih postopkov izdaje dovoljenj, se objavijo v skladu z obstoječimi obveznostmi.

Člen 4

Nadomestitev stare zmogljivosti z novo v elektrarnah, ki izkoriščajo obnovljive vire energije

- (1) Postopek izdaje dovoljenj za nadomestitev stare zmogljivosti z novo v projektih, vključno z dovoljenji v zvezi z nadgradnjo sredstev, potrebnih za njihovo priključitev na omrežje, kadar se zaradi nadomestitve stare zmogljivosti z novo poveča zmogljivost, traja največ šest mesecev, vključno z okoljskimi presojami, kadar to zahteva ustrezna zakonodaja.
- (2) Kadar se zaradi nadomestitve stare zmogljivosti z novo zmogljivost elektrarne, ki izkorišča obnovljive vire energije, ne poveča za več kot 15 %, in brez poseganja v potrebo po oceni morebitnih vplivov na okolje v skladu s tretjim odstavkom tega člena se priključitev na prenosno ali distribucijsko omrežje dovoli v treh mesecih po predložitvi vloge zadevnemu subjektu, razen če obstajajo upravičeni varnostni pomisleki ali če so sestavni deli sistema tehnično nezdružljivi.
- (3) Kadar je treba za nadomestitev stare zmogljivosti z novo v elektrarni, ki izkorišča obnovljive vire energije, ali z njo povezani omrežni infrastrukturi, ki je potrebna za vključitev obnovljivih virov energije v elektroenergetski sistem, sprejeti odločitev, ali je za projekt potreben postopek presoje vplivov na okolje ali presoja vplivov na okolje v skladu s členom 4 Direktive 2011/92/EU, se taka predhodna določitev in/ali okoljska presoja omeji na morebitne pomembne vplive, ki izhajajo iz spremembe ali razširitve v primerjavi s prvotnim projektom.

- (4) Kadar za nadomestitev stare zmogljivosti z novo v solarnih napravah ni potreben dodaten prostor in je nadomestitev skladna z veljavnimi ukrepi za ublažitev vplivov na okolje, določenimi za prvotno napravo, se projekt, če je ustrezno, izvzame iz zahteve po ugotavljanju, ali je zanj potrebna presoja vplivov na okolje v skladu s členom 4 Direktive 2011/92/EU.
- (5) Vse odločitve, ki izhajajo iz zgoraj navedenih postopkov izdaje dovoljenj, se objavijo v skladu z obstoječimi obveznostmi.

Člen 5

Pospešitev uvajanja toplotnih črpalk

- (1) Postopek izdaje dovoljenj za namestitev toplotnih črpalk z zmogljivostjo pod 50 MW traja največ en mesec, v primeru geotermalnih toplotnih črpalk pa tri mesece.
- (2) Razen če obstajajo upravičeni varnostni pomisleki ali so potrebna dodatna dela za priključitev na omrežje ali so sestavni deli sistema tehnično nezdržljivi, se zadevnemu subjektu po priglasitvi dovoli priključitev na prenosno ali distribucijsko omrežje za:
 - (a) toplotne črpalke z zmogljivostjo za proizvodnjo električne energije do 12 kW in
 - (b) toplotne črpalke, ki jih namesti samooskrbovalec z energijo iz obnovljivih virov, z zmogljivostjo za proizvodnjo električne energije do 50 kW, če zmogljivost naprave samooskrbovalca z energijo iz obnovljivih virov za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov znaša vsaj 60 % zmogljivosti toplotne črpalke,
- (3a) Države članice lahko nekatera območja ali strukture izključijo iz določb tega člena zaradi varstva kulturne ali zgodovinske dediščine ali iz razlogov, povezanih z nacionalnimi obrambnimi interesi ali varnostnimi razlogi.
- (3) Vse odločitve, ki izhajajo iz zgoraj navedenih postopkov izdaje dovoljenj, se objavijo v skladu z obstoječimi obveznostmi.

Člen 5a

Roki za postopek izdaje dovoljenj za namestitev opreme za sončno energijo, nadomestitev stare zmogljivosti z novo v elektrarnah, ki izkoriščajo obnovljive vire energije, in uvedbo toplotnih črpalk

Pri določanju rokov iz členov 3, 4 in 5 se v rokih ne upošteva naslednji čas, razen če sovpada z drugimi upravnimi stopnjami postopka izdaje dovoljenj:

- (a) čas, v katerem se elektrarne, njihovi priključki na omrežje in povezana omrežna infrastruktura, potrebna za zagotovitev stabilnosti, zanesljivosti in varnosti omrežja, gradijo ali nadomeščajo z novo zmogljivostjo,
- (b) čas za upravne stopnje, potrebne za velike nadgradnje omrežja zaradi zagotavljanja stabilnosti, zanesljivosti in varnosti omrežja.

Člen 6

Začetek veljavnosti in uporaba

Ta uredba začne veljati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se 18 mesecev od začetka njene veljavnosti.

Člen 7

Pregled

Komisija najpozneje do 31. decembra 2023 opravi pregled te uredbe z vidika sprememb pri zanesljivosti oskrbe in cenah energije ter potrebe po nadaljnjem pospeševanju uvajanja energije iz obnovljivih virov. Poročilo o glavnih ugotovitvah tega pregleda predloži Svetu. Komisija lahko na podlagi tega poročila predlaga podaljšanje veljavnosti te uredbe.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Svet

predsednik/predsednica
